

5 12 2012

Dj-2 Nr. 509

A V I Z

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea
Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997

(nr. 2759 din 20.11.2012)

Direcția generală juridică a examinat, proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament Valeriu Gumă, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Potrivit Notei informative scopul proiectului de lege este ajustarea cadrului legal existent cu excluderea neajunsurilor și interpretărilor ambigue a normelor în vigoare și obținerea unui mecanism transparent și precis în procedura de declarare a informațiilor de către cetățeni.

Autorul proiectului propune lărgirea cercului de subiecți ai estimării venitului impozabil prin metode indirecte și stabilirea unui nou termen de obținere a extrasului din cont de la instituțiile financiare privind disponibilul de mijloace bănești a persoanelor fizice – *data de 20 decembrie 2012.*

2. Proiectul de lege conține reglementări ce întrunesc elemente conceptuale ale amnistiei fiscale și legalizării capitalului. În urma examinării proiectului de lege, constatăm, că de fapt, acesta are 2 scopuri principale:

- lărgirea cercului de subiecți ce urmează a fi impozitați prin metoda indirectă de estimare și,

- amnistia fiscală și legalizarea disponibilului de mijloace bănești a persoanelor fizice obținute pînă la 1 ianuarie 2012.

Prin urmare, reiese că normele juridice ce țin de raporturile de lărgire a cercului de subiecți ai estimării prin metode indirecte urmează a fi reglementate de Codul fiscal, deoarece au aplicabilitate nedefinită în timp, iar prevederile ce țin de amnistia

fiscală și legalizarea veniturilor persoanelor fizice obținute pînă la 1 ianuarie 2012, necesită a fi reglementate în mod separat, ținînd cont de faptul că acțiunea în timp a acestora este limitată, prin declararea disponibilului de mijloace bănești de către persoana fizică la 1 ianuarie 2012, 1 noiembrie 2012 sau 20 decembrie 2012.

Normele menționate nu pot face obiectul de reglementare a Codului fiscal datorită faptului că, nu vor fi aplicate în mod repetat, iar declarația persoanei fizice cu privire la disponibilul de mijloace bănești nu poate fi prezentată după termenele limită de prezentare, adică după 1 ianuarie 2012, 1 noiembrie 2012 sau 20 decembrie 2012.

Deci, noua procedură diferă după modul de reglementare, subiecți, obiect, de procedura de legalizare reglementare în Capitolul IV din Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997, unde scopul final este **legalizarea capitalului** persoanelor fizice și juridice **a mijloacelor bănești atît din țară, cît și de peste hotare, a bunurilor imobiliare, a valorilor mobiliare, a cotelor-părți, a diferențelor pozitive rezultate din reevaluarea activelor de capital și amnistierea fiscală la impozitele, taxele neachitate la data și situația din 1 ianuarie 2007.**

Astfel, considerăm că normele proiectului de lege urmează a fi reglementate printr-un Capitol suplimentar la Legea nr.1164/1997, care va conține reglementările punctului 1 din proiect, referitor la noțiunea de *declarație a persoanei fizice cu privire la disponibilul de mijloace bănești la situația din 1 ianuarie 2012* (pct.10)), punctului 2 lit.a), punctului 5.

Iar în Codul fiscal urmează să fie efectuate modificările și completările prevăzute la:

- punctul 1 – primele alineate, care se referă la pct.1) și pct.9) al art.226¹;
- punctul 2 – primul alineat referitor la prima frază din norma art.226³;
- punctul 3;
- punctul 4, cu excepția alin.(6), care urmează a fi revăzut în sensul precizării normelor de trimitere;
- punctele 6-8.

De asemenea, urmează a fi precizată procedura de aplicare a noii metode prin adoptarea de către Guvern a regulamentului cu privire la metodele indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice.

3. În vederea respectării prevederilor art.47 alin.(7) din Regulamentul Parlamentului și art.20 și art.22 din Legea nr.780/2001 atenționăm că, proiectul de lege urma să fie însoțit de expertizele economică și financiară, conform art.22 alin.(4) și alin.(5) din Legea nr. 780/2001, actul de analiză a impactului de reglementare, conform art.13 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235-XVI din 20.07.2006.

În acest context, este necesară argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, și analiza de impact al proiectului de lege asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii

de reglementare și principiilor cuprinse în Legea nr.235/2006. În cele din urmă, constatăm, că orice modificare a cadrului fiscal național se realizează numai după studierea oportunității realizării acesteia și după efectuarea analizei impactului de reglementare.

4. Cu referire la modificările și completările propuse, atenționăm că examinarea inițiativei legislative urmează a fi realizată prin prisma reglementărilor art. 131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova care prevede expres că, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate **numai după ce sînt acceptate de Guvern.**

Guvernul prin politica bugetar-fiscală pentru anul 2013 a decis:

- completarea normelor existente cu crearea unui mecanism clar și funcțional de utilizare a metodelor și surselor indirecte de estimare a veniturilor impozabile ale persoanelor fizice și,

- mărirea cotei disponibilului de mijloace bănești de la 300 mii lei la 500 mii lei, lăsînd ca subiecți ai estimării prin metode indirecte doar persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova care nu desfășoară activitate de întreprinzător.

Autorul nu a prezentat o analiză economică detaliată privind includerea în lista subiecților estimării prin metode indirecte a tuturor persoanelor fizice, indiferent dacă desfășoară sau/nu activitate de întreprinzător. Astfel, în urma modificărilor propuse de autor, ca subiecți ai estimării prin metode indirecte vor figura și titularii de patente de întreprinzători, titularii de licențe, întreprinzătorii individuali. Prin urmare, în acest sens urmează să se expună Guvernul în avizul său, luînd în considerație principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite în art.4 din Legea nr.235/2006.

5. De asemenea, atenționăm că proiectul de lege nu prevede **termenul intrării în vigoare** și prin urmare, acesta urmează a se aplica la data publicării în Monitorul Oficial. Astfel, la intrarea în vigoare a legii, persoanele fizice care nu au reușit să depună declarația pentru a-și legaliza disponibilul de mijloace bănești acumulat pînă la 1 ianuarie 2012, din motivul aflării lor peste hotarele țării, vor fi limitați în acest drept, fiind supuși impozitării prin metodele indirecte de estimare a venitului. La fel, vor fi limitați în dreptul de depunere a declarației și persoanele fizice care își construiesc case care încă nu sunt înregistrate la oficiul cadastral teritorial, deoarece valoarea acestora, la moment, nu depășește suma de 500 mii lei, însă la înregistrarea imobilului valoarea estimată a acestuia poate depăși un milion de lei. În acest sens, sugerăm stabilirea unui termen rezonabil de declarare a disponibilului de mijloace bănești, ținîndu-se cont de situațiile obiective ce ar putea împiedica persoana fizică în depunerea declarației, traducerea și autentificarea notarială a documentelor, precum și întru respectarea normei de la lit.c) al art. 136 din Codul fiscal, care stabilește expres că organul fiscal are obligația de a populariza legislația fiscală.

6. Referitor la modificările propuse la art. 226³ și art. 226⁴, acestea urmează a se completa cu norme exprese care să prevadă că, *persoanele fizice ce obțin venituri în afara Republicii Moldova nu sunt subiecți ai estimării prin metode indirecte și*

respectiv, *veniturile confirmate documentar prin declarațiile vamale, documentele ce confirmă transferul bancar, documentele ce autentifică intrarea lor legală în țară după 1 ianuarie 2012 – nu sînt obiecte ale estimării prin metode indirecte*. Această propunere reiese din norma alin.(4) al art.226⁶ din Codul fiscal, care stabilește că „la determinarea venitului impozabil estimat, veniturile obținute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor și afiniilor de pînă la gradul III, **se vor considera ca neimpozabile** dacă sînt confirmate documentar prin declarații vamale, documente ce confirmă transferul bancar, documente ce autentifică intrarea lor legală în țară după 1 ianuarie 2012 și sînt prezentate documente ce confirmă gradul de rudenie sau de afinitate”.

La fel, menționăm și faptul că, Republica Moldova a ratificat acorduri internaționale pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit cu majoritatea statelor unde lucrează cetățenii, și prin urmare, veniturile obținute de persoanele fizice în afara Republicii Moldova, inclusiv cele ce sînt transmise rudelor și afiniilor de pînă la gradul III, au fost deja supuse impozitării.

7. Cu scop de rigoare redacțională, propunem:

- ca pct.1, al art.226¹ să fie prezentat sub următoarea formă: *”punctul 1) după cuvintele ”utilizînd informații” se completează cu cuvintele ”de la sursa de plată a venitului.” ”;*

- întru respectarea art.19 din Legea nr.780/2001, la pct.5, norma alin.(3¹) urmează a fi redactată pentru a fi înțeleasă ușor de orice subiect interesat;

- la pct.5 alin.(7) propoziția a doua, după cuvîntul „soldul” se va introduce sintagma *”mijloacelor bănești”;*

- la pct.8 alin.(2) punctul 3), sintagma „*Serviciul Grăniceri*” se va substitui cu sintagma „*Poliția de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne*”;

- la art. 226¹¹ dispoziția alin.(5), urmează a fi adusă în concordanță cu norma nouă a alin.(3) din același articol.

Determinarea oportunității proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

**Șef Direcție
Ion Creangă**